

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

Vic-natur/NVR-id:
2014776

Skötselplan för naturreservatet Hedasjön i Uppvidinge kommun

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

Innehållsförteckning

BESKRIVNINGSDDEL	3
1 Syftet med reservatet.....	3
2 Administrativa data.....	4
3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning.....	5
4 Områdets bevarandevärden.....	6
4.1 Geovetenskapliga värden	6
4.2 Limniska värden	6
4.3 Biologiska värden.....	6
4.4 Kulturhistoriska värden.....	7
4.5 Turism och friluftsliv.....	7
4.6 Anläggningar	7
4.7 Byggnader.....	7
5 Genomförda inventeringar och dokumentation.....	7
PLANDEL	8
6 Skötselområden.....	8
6.1 Bevarandemål för hela området.....	8
6.2 Generella riktlinjer & åtgärder för hela området	9
6.3 Skötselområden	10
7 Tomtmark och byggnader	18
8 Jakt och fiske.....	18
9 Bränder, storm.....	19
10 Barnperspektivet.....	19
11 Utmärkning.....	19
12 Dokumentation och uppföljning	20
12.1 Uppföljning av skötselåtgärder	20
12.2 Uppföljning av bevarandemål.....	20
12.3 Dokumentation och inventeringar.....	20
13 Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder	21
14 Ansvar för skötsel, dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder, bevarandemål och gynnsamt tillstånd.....	22
15 Revidering av skötselplan.....	23
BILAGOR.....	23
a. Skötselplanekarta.....	23

BESKRIVNINGSDDEL

Naturreservatet Hedasjön innefattar det befintliga domänreservatet Hedasjön samt en utökad yta runt sjön. Naturreservatet omfattar den vackra sjön med öar, samt omkringliggande fastmark med talldominerad barrblandskog i mosaik med myrområden. Delar av skogen är upp till 230 år gammal och är ställvis mycket blockrik. Här och var i den barrdominerade skogen finns en god björkinblandning. Längst i väster finns ett litet bestånd med ädellöv. Asp är sällsynt men enstaka gamla grova aspar finns. Mängden multnande ved varierar men generellt behövs mer multnande substrat. Förutom Sväkremossen i söder, som är helt odikad, är större delen av området dikat. Sjön Hedasjön är sänkt.

Området är artrikt med bl.a. blåmossa, stor revmossa, garnlav, gammelgranslav, långfliksmossa, blodlav, vågig sidenmossa, grynig blåslav, sotlav, dystarr, vitag, dybläddra och spillkråka. Spår efter den vedlevande och rödlistade skalbaggen raggbock (VU) har hittats i multnande solexponerade tallågor. Raggbocken omfattas av det nationella åtgärdsprogrammet för skalbaggar på äldre död tallved. Förekomsten av tjäder är god och hela området har stor betydelse för vilt och fågelliv.

Idag nyttjas området för friluftsliv främst av närboende. Området har dock potential att utnyttjas i högre utsträckning.

I norra delen finns en fornlämning i form av ett flyttblock med en metallplatta med inskriptionen "Stora Karét".

1 Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet Hedasjön är att bevara och restaurera ett skogsområde med talldominerad barrskog i mosaik med spridda myrmarker. Sjöns biologiska och limnologiska värde ska bevaras.

Skogen och myrarna ska i stor utsträckning utvecklas fritt och formas genom naturliga processer eller genom skötselåtgärder som efterliknar dessa. Genom restaurering ska brandpräglade tallskogar och lövbrännor återskapas.

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

Tall och löv ska gynnas och i större delen av reservatet ska gran aktivt begränsas. Skogen ska på sikt vara naturskogsartad med en hög andel gamla och grova träd samt luckig och ljus. Andelen multnande ved ska vara hög.

Områdets biologiska mångfald ska bevaras och öka då mängden multnande ved, gamla grova träd, andelen tall och löv samt mängden bränd ved ökar.

Inom ramen för detta syfte ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser samt ge möjlighet till vetenskaplig forskning.

2 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data för naturreservatet

Namn:	Hedasjön	
NVR-Id:	2014776	
Län:	Kronobergs län	
Kommun:	Uppvidinge	
Församling:	Herråkra	
Läge:	11 km NO om Hovmantorp och 8 km VNV om Kosta	
Gränser:	Enligt karta, bilaga 1 i beslutet	
Areal:	Totalt: 165	Land: 122 Vatten: 43
Fastigheter och markägarkategori:	<i>Fastigheter</i> Herråkra-Heda 4:1 Skeppetorp 1:1	<i>Markägarkategori</i> Sveaskog Sveaskog
Servitut:	Rättigheter: Ledningsrätt 07-IM1-62/259.1 Ledningsrätt 07-IM1-45/285.1 Ledningsrätt 0760IM-08/6811.1	
Sakägare:	Enligt bilaga 3 till beslutet	
Förvaltare:	Skogsstyrelsen Kronobergs distrikt	
Fastighetskarta:	5F Åsperås 0d 5F Kylleskruv 1d	
Terrängkarta:	5F SV Åseda	
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar	

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

Tabell 2. Prioriterade bevarandevärden

Typ	Värde
Markslag	Skog, myr, sjö,
Naturtyp	Tallmosse, barrblandskog, sjö
Strukturer	Gamla träd, grova träd, multnande ved, våtmark, gölar, mosse, storblockigt
Arter	Tjäder, spillkråka, garnlav, knärot, dystarr, vitag, kärrsälting, småsileshår, raggbock
Friluftsliv	Stigar, badplats

Tabell 4. Naturtyper enligt nuvarande förhållanden och enligt bevarandemålen

Naturtyp	Areal enligt nuvarande förhållanden (ha)	Areal enligt bevarandemålen (ha)
Barrskog	115,5	112,5
Tallskog		
Granskog		
Barrblandskog		
Barrsumpskog		
Lövblandad barrskog		
Triviallövskog	3	5
Sjöar	43	43
Sjöar och vattendrag		
Substratmark	0,5	0,5
Impediment		
Våtmark	1	2
Övrig våtmark		
Övrigt	2	2
Övrig öppen mark		
SUMMA	165	165

3 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Större delen av reservatet är dikat men relativt orört vad det gäller modernt skogsbruk. Sjön Hedsjön är sänkt.

4 Områdets bevarandevärden

4.1 *Geovetenskapliga värden*

Berggrunden består av röd, medelkornig till grovkornig, jämnkornig granit, sk Växjögranit som lokalt kan ha antydning till porfyrisk struktur. Hedsjön ligger i ett stråk i SSO-NNO riktning med småkulligt moränbacklandskap och storblockig, blockrik morän. Denna typ av moränformer förekommer i området ovanför högsta kustlinjen och har sannolikt bildats i området när rester från den krympande inlandsisen legat kvar i landskapet i isavsmältningens slutskede. Två moränryggar finns inom reservatet, en i den norra delen och en längst Gräsmovikens sydöstra strand. Ett flertal mindre torvmarker finns inom reservatet.

4.2 *Limniska värden*

Inom reservatet ligger sjön Hedsjön vilken är både sänkt och kalkad. Utökningen av reservatet omfattar gölen Sväkregöl.

4.3 *Biologiska värden*

Inom reservatet finns ett flertal olika miljöer såsom tallmossar, barrblandskog, områden med riklig förekomst av gamla tallar, samt göl och sjö. Tall dominerar skogsbeståndet och även yngre och medelålders tallskog finns, vilken behövs som utvecklingsmark. Delar av området är rikt på multnande ved, framför allt av tall och gran vilka hyser vedsvampar och gynnar insekter. Spår av den rödlistade (VU) raggbocken har hittats. Raggbocken är beroende av gamla solexponerade tallågor med hård silvergrå ytved. Arten är dessutom gynnad av brand eftersom lämpligt substrat då bildas. Tillsammans med raggbock lever ofta flera andra rödlistade vedinsekter.

Områdets stora naturvärden och höga diversitet ger goda förutsättningar för en hög biologiskt mångfald bland annat i form av ett rikt fågelliv. Inom reservatet finns exempelvis tjäder och spillkråka. Reservatet är även artrikt med avseende på kärlväxter, mossor och lavar.

Myrområdena, av vilka åtminstone ett är odikat, är viktiga för fågel och vilt. Om den hydrologiska balansen återställs i dikade områden kommer även deras värde för djurlivet att öka.

4.4 *Kulturhistoriska värden*

I norra delen finns en fornlämning i form av ett flyttblock med en metallplatta med inskriptionen "Stora Karét".

4.5 *Turism och friluftsliv*

Områdets till synes orörda natur med en badsjö, talldominerad barrskog, en stor förekomst av gamla och grova träd, våtmarker och myrar är värdefull för friluftslivet och ger möjlighet till fina naturupplevelser. Badplatsen i nordöstra delen av sjön ger ytterligare möjligheter till friluftsliv.

4.5.1 *Tillgänglighet*

Reservatet nås via avtagsväg norrut mot Lenhovda, ca 4 km öster om Hovmantorp.

4.5.2 *Känslighet för slitage och störningar*

I dagsläget är slitaget på reservatet relativt begränsat och det bedöms inte påverka reservatet eller dess organismer i allt för hög grad. En kraftigt förhöjd besöksfrekvens skulle dock kunna förorsaka skador på naturen.

4.6 *Anläggningar*

En kraftledning löper genom norra delen av reservatet.

4.7 *Byggnader*

Inga byggnader finns.

5 **Genomförda inventeringar och dokumentation**

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1989. Kronobergs Natur. Naturvårdsprogram för Kronobergs län.

Länsstyrelsen i Kronobergs län, 1987. Våtmarksinventering i Kronobergs län.

Naturvårdsverket, 2004. Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar.

Skogsvårdsstyrelsen, 2003. Nyckelbiotopsinventeringen i Kronobergs län.

PLANDEL

6 Skötselområden

Hela området är indelat i 5 skötselområden (i vissa fall med tillhörande delområden), vilka utgår från den markanvändning eller skötsel som ska genomföras, se även skötselplanekartan (bilaga a).

6.1 *Bevarandemål för hela området*

Målet för reservatet är att bevara och restaurera de skogliga naturvärdena samt värden som är knutna till de övriga naturtyperna i området. Den höga diversiteten i reservatet samt den varierade strukturen ska bevaras. Detta gynnar exempelvis fågellivet. Skogen ska vara ljus och öppen. Gamla och grova lövträd och tallar ska gynnas för att öka förutsättningarna för arter knutna till äldre och solexponerade träd.

För att gynna den biologiska mångfalden ska det finnas multnande ved i alla nedbrytningsklasser. I samtliga skötselområden som är eller kommer att vara trädbärande ska den multnande vedens volym uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym. Den multnande veden ska bland annat bestå av både liggande och stående multnande träd samt vara av varierande grovlek. För att gynna raggbock och andra vedinsekter ska solexponerade lågor och torrakor förekomma.

Reservatet ska tillsammans med andra områden i sydöstra Sverige ingå i ett landskap med brandpåverkade områden där både brandberoende och sekundärt brandgynnade arter ska kunna fortleva och förflytta sig mellan de brända områdena.

Våtmarkerna och sjöarna ska skötas på så sätt att dess värden bevaras eller utvecklas samt att eventuell igenväxning hindras.

Eventuella kulturella värden samt värden för friluftslivet ska bevaras eller ökas.

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

6.2 *Generella riktlinjer & åtgärder för hela området*

Skogen ska i huvudsak formas genom naturliga processer eller av skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. För att bevara områdets blandskogar med mycket tall och lövträd ska skötselåtgärderna bland annat bestå av naturvårdsbränning. Vid bränning får brandgator anläggas och vid behov förses med mineraljordsträngar. Naturreservatet ska ingå i en kommande bränningsplan för Kronobergs län.

Vid behov skapas multnande ved genom exempelvis ringbarkning.

Multnande tall- och lövträdsved får inte föras ut ur reservatet men får vid behov flyttas inom reservatet. Grov ved från områden utanför reservatet får om behov finns placeras på lämpliga platser inom reservatet. Vid kraftiga angrepp av skadeinsekter/svampar kan nyangripna träd avverkas. Träden ska i första hand oskadliggöras med avseende på spridningsrisk och lämnas i reservatet men får vid särskilda skäl forslas ut ur reservatet.

Grova lövträd och tallar ska gynnas framför gran. Vid behov ska dessa ställas fritt genom frihuggning eller ringbarkning träd intill för att öka förutsättningarna för arter knutna till solbelysta och äldre träd. Ek och sälg samt blommande träd och buskar som olvon, hagtorn och nypon ska planteras längs skogsbilvägarna.

För att återskapa områdets sumpskogar och myrmarker bör om möjligt de diken som har en markavvattnande funktion läggas igen. En hydrologisk undersökning bör göras för att utreda effekterna av igenläggningar.

Våtmarker som tidigare har varit öppna men som på grund av dikning är under igenväxning ska åter göras trädfria. Solvarma små våtmarker bidrar till variationen och har stor betydelse för insekts- och fågellivet.

Sjöarnas utlopp ska om möjligt restaureras för att skapa en mer naturlig variation i vattenmiljön. Eventuella vandringshinder för fisk bör åtgärdas. Naturligt förekommande fiskarter som har försvunnit på grund av försurning får återinsättas.

Hela reservatet får betas om intresserad brukare finns. Vid en eventuell förekomst av kulturspår hålls vissa fria från vegetation och upprustas vid behov. För att höja friluftsvärderna samt synliggöra naturvärdena ska stigar hållas öppna och bindas samman.

6.3 Skötselområden

Skötselområdena beskrivna i skötselplanen är:

Typ av skötselområde	Antal delområden	Areal (ha)
1. Barrskog	2	24,3
2. Barrskog eventuellt för naturvårdsbränning	3	32,2
3. Barr- och blandskog samt sjön Hedsjön	4	108,9
4. Friluftsliv		
5. Vägområde		

6.3.1 Skötselområde 1: (a-b) Barrskog (24,3 ha)

Beskrivning:

Båda områdena består av gammal tallskog, vilket är sällsynt i länet och därmed är särskilt värdefullt ur en biologisk synvinkel.

1a

Området består av ca 150-årig talldominerad barrskog på torvmark med spridda våtare områden. Vissa träd är grova. Skogen är relativt tät, framförallt i områden med mycket gran. Ett antal granar är angripna av granbarkborre. Förekomst av långfliksmossa tyder på en lång kontinuerlighet av liggande multnande ved samt gamla granar men förekomsten av multnande ved är generellt förhållandevis låg.

1b

Västra delen av området utgörs av den odikade Sväkremosse med 100-årig tallskog. Skvattram dominerar i fältskiktet. En mindre göl finns i södra delen av mossen. Skogen är relativt tät.

Östra delen består av 40-årig relativt tät och oskiktad tallskog. Området är mycket blockigt.

Bevarandemål:

- Skogen ska vara naturskogsartad och flerskiktad med en hög andel gamla och grova träd samt vara luckig och ljus.
- Tall och lövträd ska dominera (> 90 % av volymen). Löv ska utgöra minst 20 % av volymen.
- Asp och ek ska förekomma och gynnas framför annat löv.
- Fältskiktet ska vara rikt på örter och ris.
- Den multnande vedens volym uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym. Solexponerade lågor och torrakor ska förekomma.
- Den hydrologiska balansen ska om möjligt återställas genom att diken läggs igen.

Skötselåtgärder:

All ung gran ska röjas bort snarast. Åtgärden upprepas därefter vid behov. För att hålla maxgränsen för gran ska även en utglesning och/eller ringbarkning av äldre gran ske. Denna bör genomföras så att luckor och gläntor skapas.

För att säkra tillgången på multnande tallved ska utvalda tallar regelbundet ringbarkas samt enstaka tallar fällas och läggas solexponerat för att gynna raggbock och andra vedlevande insekter som är beroende av multnande tall. För att nå målbilden med andelen multnande ved ska multnande ved, både liggande och stående, skapas vid behov.

För att skapa en ljus och öppen skog och därigenom skapa ett rikt fältskikt samt gynna insekter och uppkomst av en ny trädgeneration får en utglesning av skogen ske genom plockhuggning och/eller ringbarkning.

Vid skötselåtgärder ska löv och tall gynnas före gran. Asp och ek ska gynnas framför annat löv och gran. Inplantering av ek och asp bör göras.

Fällda träd lämnas kvar. Användningen av tyngre maskiner ska undvikas i området.

För att återskapa den naturliga våtmarken och för att minska behovet av skötselinsatser bör diken läggas igen.

6.3.2 Skötselområde 2: (a-c) Barrskog eventuellt för naturvårdsbränning (32,2 ha)

Beskrivning:

2a

20-årig tallskog av produktionsskogstyp med visst graninslag. Stora delar av skogen är tät och mörk och mängden multnande ved är låg.

2b

Runt 40-årig tallskog.

2c

150-årig tallskog med visst graninslag. Södra delen av området är mycket blockigt. Viss förekomst av multnande ved finns. Längs vägen i södra delen står två gamla grova aspar som mer och mer skuggas ut av uppväxande gran.

Bevarandemål:

- Tall och/eller löv ska dominera (> 80 % av volymen). Asp och ek ska gynnas framför annat löv.
- Skogen ska ha naturskogskaraktär och vara gles och solbelyst.
- Fältskiktet ska vara rikt på blåbär och annan risvegetation.
- Den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym och andelen gamla, grova träd ska vara hög. Solexponerade lågor och torrakor ska förekomma.

Datum
2010-02-01

Ärendenummer
511-1013-09

- Förekomsten av brandgynnade arter ska om möjligt öka.
- Vid en eventuell bränning ska kronbrand hos tall helst ej ske. Mängden liggande bränd ved ska efter bränning vara god.

Skötselåtgärder:

Området bör skötas med naturvårdsbränning. Detta gynnar bland annat tall och löv (framförallt björk och asp) samt vissa örter och många hotade insekter. Reservatet är lämpligt att ingå i den kommande bränningsplanen för Kronobergs län där ställning tas till intervall, intensitet, mängden dödade träd etc. Inom denna plan ska en analys av de effekter en brand kan förväntas ge göras innan bränning genomförs. Baserat på resultaten avgörs sedan om bränning är lämpligt samt hur en eventuell bränning ska genomföras och styras.

För att minska risken för kronbrand hos tall eller för att förenkla användning ska vid bränning metoder enligt bästa tillgängliga kunskap användas exempelvis toppkapning och/eller uttag av gran. Vid bränning ska så många liggande trädstammar som möjligt lämnas, istället för att plockas ut. Detta för att få en god tillgång på bränd ved. Om det finns särskilt skyddsvärda träd ska dessa skyddas vid bränning.

Om bränning inte är möjligt ska området skötas med hjälp av skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. För att gynna tall och löv ska ung gran röjas vid behov och skogen hållas gles och ljusöppen. Plockhuggning av gran ska vid behov utföras. För att generera multnande ved kan utvalda träd skadas fullständigt eller partiellt genom ringbarkning och skapandet av högstubbar.

Biologiskt särskilt värdefulla träd, eller träd med potential att bli värdefulla, ska gynnas genom frihuggning.

Fördelning mellan löv och tall ska ske genom naturliga successionsprocesser. För att öka andelen asp i skogen ska dock om möjligt aspfrön samlas in och sedan spridas ut över nybrända områden. Eventuell förekomst av asp och ek ska gynnas gentemot annat löv och gran.

6.3.3 Skötselområde 3: (a-d) Barr- och blandskog samt sjön Heda-sjön (108,9 ha)

Beskrivning

3a

Norra delen består av 110-årig barrblandskog. Området längre söderut utgörs delvis av vindfällen med liggande träd samt ett stort slyuppslag av framförallt björk. Även asp, rönn och tall samt mycket ung gran finns.

3b

Sjön med öar samt skogsområden norr och söder om sjön. Skogen utgörs av upp till 230-årig talldominerad barrblandskog, ställvis med ett högt graninslag. Vissa träd är mycket grova. I norra delen av skötselområdet är skogen relativt tät, framförallt i områden med mycket gran. Ett antal granar, framförallt i nordväst, är angripna av granbarkborre.

3c

25-årig tät tallskog med stort björkinslag och visst inslag av gran. Spridda äldre träd finns, bland annat grova tallar. Spår av raggbock finns på en tallåga.

Utgångshål av raggbock i tallåga.

3d

Båda delområdena utgörs av runt 90-årig granskog med visst tallinslag med en del gamla träd. I den norra delen av det södra delområdet finns

ett mindre talldominerat område. I delområdet ingår också våtmarken Flosemaden vilken är helt öppen på ett par ställen.

Bevarandemål:

För alla delområden gäller:

- Skogen ska vara naturskogsartad med en hög andel gamla och grova träd samt vara luckig och ljus.
- Den multnande vedens volym ska uppgå till minst 20 % av den levande vedens volym. Solexponerade lågor och torrakor ska förekomma.

3a och c

- Löv ska dominera (> 80 % av volymen). Max 2 % av volymen ska utgöras av gran.

3b

- Tall och/eller löv ska dominera. Max 5 % av volymen ska utgöras av gran.

3d

- Fördelning mellan trädslag ska ske genom naturliga successionsprocesser. Eventuell förekomst av asp ska dock gynnas.
- Där skogen gränsar till öppna myrmarker ska skogen vara ännu mer glesbevuxen för att därigenom utgöra en fin övergångszon.
- De öppna ytorna i våtmarken ska bevaras öppna.
- Den hydrologiska balansen ska om möjligt återställas genom att diken läggs igen.

Skötselåtgärder:

Generellt:

Skötselområdena ska efter, inledande åtgärder, i hög utsträckning lämnas i stort sett orörda. I de fall skötselåtgärder görs ska de efterlikna naturliga processer.

Multnande ved, både liggande och stående, ska vid behov skapas. Vid behov får även luckhugning utföras för att göra skogen mer ljus och öppen och därigenom gynna örter, ris och uppkomsten av en ny träd-generation.

Vid skötselåtgärder ska löv och tall gynnas före gran.

För att återskapa den naturliga våtmarken och för att minska behovet av skötselinsatser bör om möjligt diken läggas igen.

3a

All gran ska röjas bort snarast. Åtgärden upprepas därefter vid behov. Löv ska gynnas före tall.

3b

All ung gran ska röjas och åtgärden ska sedan upprepas vid behov. För att nå maxgränsen för gran ska även en utglesning och/eller ringbarkning av äldre gran ske. Fällda träd lämnas kvar.

I den norra delen, runt badplatsen, samt längs södra sjökanten ska granen i första hand fällas och tas ut. Enstaka granar kan ringbarkas och stå kvar.

På udden, öster om ön Lilla Bollö, ska granar över 15 cm i diameter i första hand ringbarkas för att skapa död ved. I andra hand ska granen fällas och plockas ut.

I hela skötselområdet ska enstaka tallar fällas och läggas solexponerat för att gynna raggbock och andra vedlevande insekter som är beroende av multnande tall.

3c

All gran ska avverkas och 50 % av tallen ska gallras bort. Rövning av gran ska upprepas vid behov. Om målet med andelen multnande ved är uppfyllt kan fällda träd tas ut. I anslutning till den tallåga där spår av raggbock är funna ska ytterligare en grövre tall fällas och läggas solexponerat för att på så sätt skapa mer substrat till vedinsekter.

3d

I syfte att göra skogen ljusare och öppnare och för att skapa multnande ved ska gran ringbarkas. Om detta kan göras utan att riskera större insektsangrepp på omkringliggande skog ska träden ringbarkas i grupper för att på så sätt skapa större luckor.

Gamla tallar frihuggs från gran och därefter hållas fria.

Mot öppna myrmarker ska utglesning av träd i övergångszonen ske med syfte att öka ljusinsläppet och göra övergången till myren mer glidande.

I den öppna våtmarken ska alla klena träd röjas bort. Kraftigare tallar med platt krona sparas.

6.3.4 Skötselområde 4: Friluftsliv

Beskrivning:

Hedasjön är genom sina höga och relativt lättåtkomliga naturvärden värdefullt för friluftslivet. Badplatsen vid nordöstra sjöstranden används redan idag av badgäster. Den storblockiga terrängen i sydost upplevs med säkerhet som spännande av barn.

Det faktum att det redan finns ett gammalt domänreservat som nu blir naturreservat som dessutom är större gör att reservatet som besöksmål i viss utsträckning redan är känt.

Bevarandemål:

- Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten.
- Iordningsställd parkeringsplats samt informationsskyltar om reservatet ska finnas.
- Strövstigar ska finnas.
- En eller flera rastplatser samt en grillplats ska, om möjligt iordningställas, på lämpligt ställe.

Skötselåtgärder:

En parkeringsplats anläggs förslagsvis i skötselområde 3c, vid slutet av skogsbilvägen. Skyltning till parkeringsplatsen ska ske från allmänna vägar. Ytterligare en parkeringsplats kan anläggas i anslutning till badplatsen i skötselområde 3b.

Informationstavlor ska sättas upp vid parkeringsplatsen samt på andra lämpliga ställen i reservatet.

Stigar ska iordningställas och om möjligt bindas samman. En eller flera rastplatser anläggs om möjligt. Vid en av rastplatserna bör en grillplats anläggas. I det storblockiga området i sydöstra delen av reservatet kan förslagsvis en "äventyrsstig" för barn anläggas.

Grov multnande ved, omkullblåsta träd och grenar som försvårar stigarnas framkomlighet och som bedöms vara farliga för besökare ska flyttas till annan plats inom reservatet.

6.3.5 Skötselområde 5: Vägområde

Beskrivning:

I sydöstra delen av reservatet löper en smal skogsbilväg vilken sedan slutar med en vändplats.

Bevarandemål:

- Vägarna ska hållas i sådant skick att det inte försämrar reservatets tillgänglighet.

Skötselåtgärder:

Vägarna upprustas vid behov och hålls fria från stormfällda träd och större nedblåsta grenar.

7 Tomtmark och byggnader

Inga byggnader finns.

8 Jakt och fiske

Enligt föreskrifterna krävs förvaltarens tillstånd för att utfodra vilt och anlägga åtel. Jakt- och fiskerättigheter är utarrenderade.

9 Bränder, storm

Vid händelser som medför att stora mängder träd dör och/eller faller omkull vid t.ex. storm, insektsangrepp, brand eller översvämning gäller följande. All död lövträds- och tallved lämnas i området, men veden får vid behov flyttas till annat skötselområde. Om angrepp av insekter uppstår som riskerar att medföra skada på grannfastighet kan detta åtgärdas genom borttransport av virke, barkning eller motsvarande. Stigar och andra anordningar hålls snarast möjligt fria från nedfallna och hängande träd.

Vid brand i skogen får branden begränsas med exempelvis brandgator om branden riskerar att spridas utanför reservatet.

I de områden som enligt skötselplan avser att brännas eller där spontant uppkomna bränder ej behöver släckas står förvaltaren för ansvar och för kostnader vad gäller brandbevakning och efterarbete.

10 Barnperspektivet

Skyltar med information om reservatet, stigar, eventuell grillplats, m. m ska vara utformade och tillgängliga för både barn och vuxna.

I det storblockiga området i sydöstra delen av reservatet kan förslagsvis en "äventyrstig" anläggas.

11 Utmärkning

Reservatsgränsen ska märkas ut enligt Svensk standard (SIS 03 15 22) vilket innebär att gränsmärken målas på träd och på stolpar som slås ned i marken. Gränsmärkena ska placeras så att man kan se från ett märke till nästa. Vid gränsmarkering i skogsmark ska i gränslinjen, med 0,5 m på vardera sidan reservatsgränsen, röjas en tydlig gata. Denna gata får vid behov underhållas av förvaltaren. De träd som avverkas i gränsgatan tillfaller markägaren som också själv får ta vara på dem eller låta dem ligga kvar. Reservatsgräns som sammanfaller med fastighetsgräns ska underhållas som fastighetsgräns på sedvanligt sätt.

12 Dokumentation och uppföljning

12.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Förvaltaren ska årligen dokumentera utförda åtgärder genom att:

- ange skötselområde,
- ange åtgärdens syfte,
- ange år och månad för åtgärdens utförande,
- utföra lämplig fotografering t.ex. före och efter åtgärden.

12.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemålen. Uppföljningen ska ligga till grund för en utvärdering av:

- om syftet med reservatet har uppnåtts,
- om gynnsamt tillstånd har uppnåtts i reservatet,
- om skötselmetoder behöver förändras,
- om en revidering av skötselplanen behövs.

Inventeringarna för uppföljningen följer Naturvårdsverkets naturtypsvisa manualer. I manualerna hänvisas det till naturtypernas typiska arter. Alla manualer var vid tiden för skötselplanens skrivande inte fastställda varför skötselplanens bevarandemål kommer att behöva revideras. Gynnsam bevarandestatus råder när de uppsatta bevarandemålen nåtts.

Särskilt viktig är uppföljning av skogsbeståndets utveckling samt utvecklingen av flora och fauna efter eventuell naturvårdsbränning i skötselområde 2 (a-c).

12.3 Dokumentation och inventeringar

För att dokumentera utgångsläget och möjliggöra uppföljning av bevarandemålen bör inventering av svamp och insekter genomföras.

13 Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder

Tabell 7 Sammanfattande prioritering av skötselåtgärder

Skötselområde	Åtgärd	Tidpunkt	Prioritet 1-3,
Hela reservatet	Hydrologisk undersökning för att fastställa följderna av att diken läggs igen samt därefter eventuell igenläggning av diken	Senast 2015	1
Hela reservatet	Skapande av multnande ved	2010-2015 och sedan vid behov	1
Hela reservatet	Frihuggning av biologiskt särskilt värdefulla träd	Vid behov	2
Hela reservatet	Plantering av ek och sälg samt blommande träd och buskar som olvon, hagtorn och nypon längs skogsbilvägarna	Senast 2015	2
1	Röjning, utglesning och ringbarkning av gran	2010-2015 och sedan vid behov	1
1	Ringbarkning och nedläggning av enstaka tallar	Snarast och sedan regelbundet	1
2	Eventuell naturvårdsbränning	2010-2015 och sedan i intervall	1
2	Eventuellt insamlande och frösådd av asp	2010-2015	3
2	Röjning och utglesning av gran (om bränning ej sker)	2010-2015 och sedan vid behov	1
3	Luckhuggning	Vid behov	2
3a och b	Röjning av all gran	Snarast och sedan vid behov	1
3b	Utglesning och ringbarkning av gran	Vid behov	2
3b	Nedläggning av enstaka tallar	Snarast och sedan regelbundet	2
3c	Avverkning av all gran med efterföljande röjning	Snarast och sedan vid behov	1
3c	Utglesning av tall	2010-2015 och sedan vid behov	2
3c	Nedläggning av ytterligare en tall vid raggbockslågan	Senast 2012	1

Skötselområde	Åtgärd	Tidpunkt	Prioritet 1-3,
3d	Ringbarkning av gran	2010-2015	2
3d	Utglesning av träd i övergångszonen till myrmarker	2010-2015	3
3d	Röjning av klena träd på myrmarken	2010-2015	2
4	Iordningställande av parkeringsplats	2010-2012	1
4	Iordningställande av stigar	2010-2015	2
4	Iordningställande av rastplats och eventuell grillplats	2010-2015	2
4	Underhåll av stigar, rastplats och parkering	Vid behov	1
4	Uppsättning av informationstavlor	2010	1
5	Upprustning av väg	Vid behov	1

Prioritet: 1= Högst, 2= Hög, 3= Lägre

14 Ansvar för skötsel, dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder, bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för förvaltningen av naturreservat i länet. Länsstyrelsen har i reservatsbeslutet utsett Skogsstyrelsen till förvaltare av reservatet i enlighet med 21 § FO (1998:1252) till miljöbalken. Förvaltaren har därmed ansvaret för att skötseln av reservatet följer fastställd skötselplan. Länsstyrelsen har den operativa tillsynen i naturreservat enligt MB 26 kap. Det innebär att Länsstyrelsen ska övervaka att föreskrifter, dispenser och tillstånd följs.

I första hand ska fastighetsägaren erbjudas att utföra de skötselåtgärder som framgår av fastställd skötselplan under förutsättning att det sker i samråd med förvaltaren. Om fastighetsägaren inte själv vill eller inte har möjlighet att utföra åtgärderna är det förvaltaren som ansvarar för att skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan utförs. Virke eller avverkningsrester som genereras av naturvårdande skötselåtgärder, och som inte av naturvårdsskäl bör lämnas på platsen, får tillvaratas av markägaren. Vad som gäller för respektive skötselområde anges i skötselplanen.

Förvaltaren ansvarar för dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder. Länsstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av syften, bevarandemål och gynnsam bevarandestatus.

15 Revidering av skötselplan

En översyn av skötselplanen bör göras inom 10 år för att bedöma behovet av en revidering av planen. Revideringen berör i första hand riktlinjer och åtgärder.

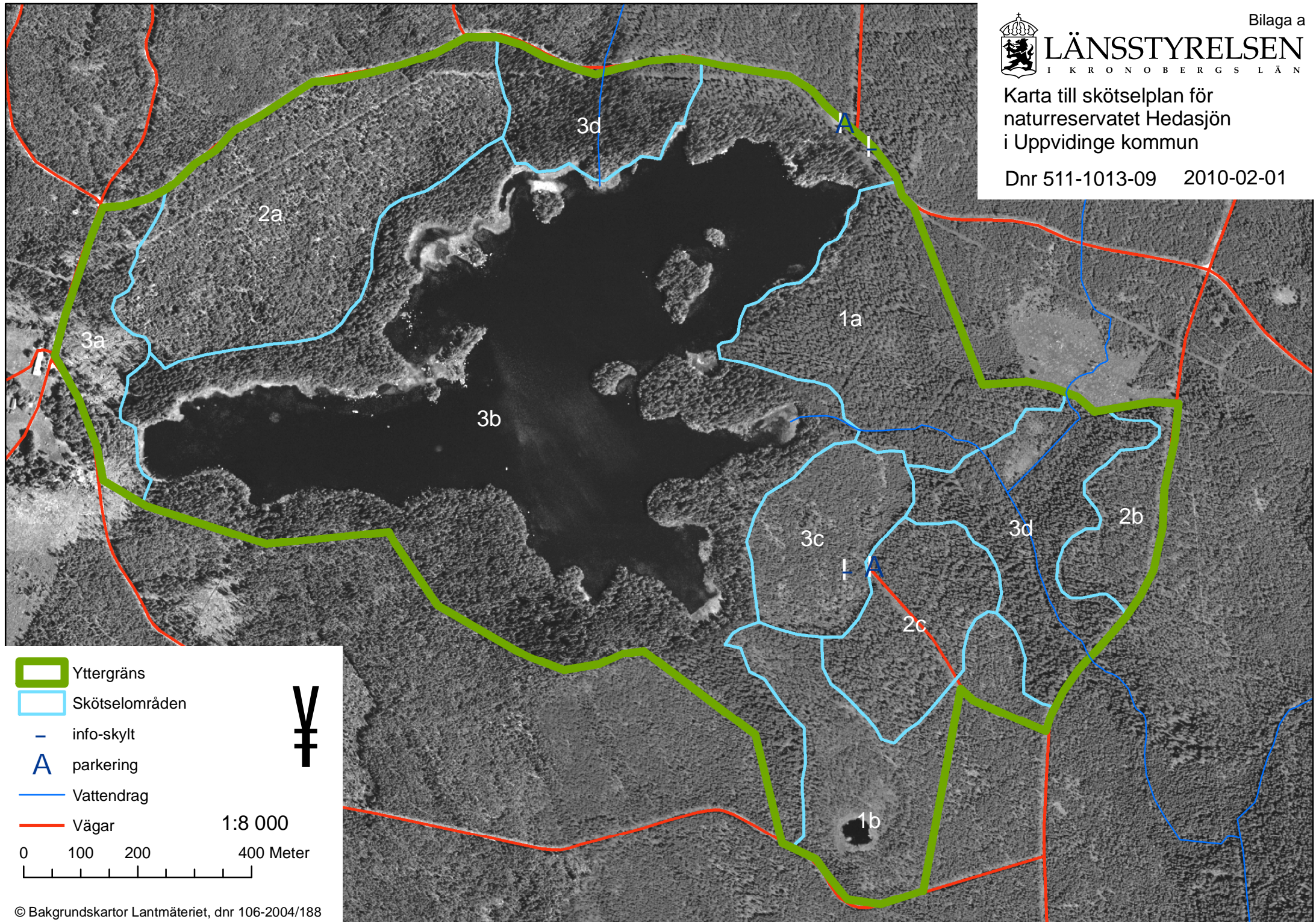
BILAGOR

a. Skötselplanekarta

Karta till skötselplan för
naturreservatet Hedasjön
i Uppvidinge kommun

Dnr 511-1013-09 2010-02-01

- Yttergräns
- Skötselområden
- info-skylt
- parkering
- Vattendrag
- Vägar

1:8 000

0 100 200 400 Meter